

SAMENVATTING
KENNISDOCUMENT

GEWONE GROOTOOR VLEERMUIS

(Versie 2.0 2025)

KENMERKEN VAN DE GEWONE GROOTOORVLEERMUIS:

- De gewone grootoorvleermuis, ook wel bruine grootoorvleermuis genoemd, is een middelgrote vleermuis met een lengte van $\pm 5,5$ centimeter en hebben relatief brede vleugels met een spanwijdte van 24 tot 28,5 centimeter
- Het gewicht bedraagt ongeveer 6 tot 9 gram
- Ze hebben opvallend grote ovaalvormige oren met een lengte van 3 tot 4 centimeter die elkaar raken bij het voorhoofd
- Oren en snuit hebben over het algemeen een lichtbruine tot geelachtig grijze kleur en de vlieghuid is donkerbruin tot grijs
- De rugvacht van volwassen dieren is roodachtig bruin en gaat geleidelijk over in een roomkleurige tot geelachtige buikvacht, jonge dieren zijn vaak valer van kleur.

EISEN WAAR EEN HABITAT AAN MOET VOLDOEN:

De functionele leefomgeving is het geheel aan verblijfplaatsen, de foerageergebieden, de vliegroutes en de migratieroutes die een gewone grootoorvleermuis nodig heeft om te overleven en zich voort te planten. Omdat het dier over het algemeen geen lange afstanden aflegt, beslaat de functionele leefomgeving een veel kleiner gebied in vergelijking met andere vleermuissoorten zoals bijvoorbeeld de gewone grootoorvleermuis.

- Verblijfplaatsen
- Gedurende het jaar gebruiken gewone grootoorvleermuizen meerdere typen verblijfplaatsen om in te rusten, om de jongen in groot te brengen en om in te overwinteren
- Deze voortplantingsplaatsen en rustplaatsen zijn te typeren in zomerverblijfplaatsen, kraamverblijfplaatsen, transitieverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen. Hiertussen is niet altijd een duidelijk onderscheid. Een specifieke verblijfplaats kan voor meerdere functies gebruikt worden.
- Bij gewone grootoorvleermuizen komt het regelmatig voor dat eenzelfde locatie meerdere gebruiks- en verblijfsfuncties heeft en/of dat meerdere verblijfplaatsen gezamenlijk de functie(s) vervullen
- Verblijfplaatsen van gewone grootoorvleermuizen worden zowel in bomen als in gebouwen gevonden. Of het dier een boom, een gebouw of beide gebruikt, hangt vooral af van de cultuur van de groep waar hij of zij deel van uitmaakt.
- Er zijn groepen die overwegend boombewonend of juist gebouwbewonend zijn. Daarnaast zijn er groepen die zowel in bomen als in gebouwen verblijven.
 - Individuen zijn trouw aan de cultuur van hun groep
 - Onderlinge uitwisseling tussen groepen vindt nauwelijks plaats
- Boombewoners
 - Gewone grootoorvleermuizen die vanuit hun groeps cultuur een voorkeur hebben om in bomen te verblijven, maken in het actieve seizoen zo goed als uitsluitend gebruik van verblijfplaatsen in bomen. Dit is globaal van begin april tot half oktober.
 - Verblijfplaatsen in gebouwen worden niet of nauwelijks gebruikt door deze groep dieren.
 - Tijdens zachte winters kunnen de boombewoners ook in bomen verblijven. Bij invallende vorst verhuizen de meeste dieren echter naar de vorstvrije winterverblijfplaatsen.
- Gebouwbewoners
 - Gewone grootoorvleermuizen die vanuit hun groeps cultuur een voorkeur hebben om in gebouwen te verblijven, maken zo goed als uitsluitend gebruik van verblijfplaatsen in gebouwen.
 - Verblijfplaatsen in bomen worden door deze groep niet of nauwelijks gebruikt.
 - In de winterperiode kunnen gebouwbewoners bij invallende vorst ook besluiten om te verhuizen naar de winterverblijfplaatsen.
 - Gebouwen kunnen verblijfplaatsen herbergen die in vergelijking met verblijfplaatsen in bomen nauwelijks of slechts zeer traag op de buitentemperatuur reageren. In dit soort verblijfplaatsen kunnen gewone grootoorvleermuizen ook bij lagere temperaturen (langer) blijven zitten.
- Vleermuiskasten
 - Vleermuiskasten worden door gewone grootoorvleermuizen gebruikt. Met name in kasten aan bomen worden deze dieren met enige regelmaat aangetroffen.
 - Over het gebruik van kasten die aan of in gebouwen zijn bevestigd is weinig bekend. Uit literatuur blijkt dat, tijdens onderzoeken naar het gebruik van vleermuiskasten die in of aan een gebouw zijn bevestigd, af en toe individuen van de gewone grootoorvleermuis worden aangetroffen.
- De functionele leefomgeving rondom de verblijfplaatsen is voor de gewone grootoorvleermuis van groot belang.
- Vanwege de ecologie van de soort is de nabijheid van opgaande vegetatie, waaronder loofbomen, die geschikt zijn als foerageergebied en verbindend habitat essentieel voor het functioneren van een verblijfplaats.
- Ten opzichte van andere vleermuissoorten zijn de afstanden tussen de verblijfplaatsen en andere functies of elementen in de leefomgeving klein (dicht bij bomen en water, met binnen een straal van 500 meter nog meer bosgebied).

- Voor de gewone grootoorvleermuis is een goede aanvliegroete zonder kunstmatige verlichting langs opgaande aaneengesloten vegetatiestructuren belangrijk voor het functioneren van een verblijfplaats.
- Over het algemeen hebben de in- en uitvliegopeningen de volgende kenmerken:
 - een zeer geringe afmeting
 - vrij van directe (en indirecte) kunstmatige verlichting en strooilicht
 - een beschutte ligging
 - vrij van obstakels, zoals takken, bomen, steigers, steigerdoeken, hoge begroeiing of gevels
 - niet toegankelijk voor predatoren
 - een ruwe landplek
 - een voor vleermuizen ruimtelijk herkenbare structuur, met bijvoorbeeld een uitstekende rand
- Zomerverblijfplaatsen
 - Gewone grootoorvleermuizen die gebruik maken van bomen als zomerverblijfplaats verblijven o.a. in ingerotte holtes, oude spechtenholen en in holtes of lengtescheuren die gevormd zijn door bliksem- of stormschade.
 - Gebouwbewonende gewone grootoorvleermuizen verblijven vooral in oudere stenen gebouwen zoals boerderijen, schuren, landhuizen en kerken (grote ruimtes zoals zolders en andere ruimtes, vaak onder het dak, ook kunnen ondergrondse gebouwen of ruimtes gebruikt worden).
 - Ook worden de dieren achter betimmeringen, daklijsten en vensterluiken en in brede spouwmuuren en onder dakpannen aangetroffen. Vleermuiskasten kunnen ook gebruikt worden als zomerverblijfplaats.
 - In de zomerverblijfplaatsen hangen gewone grootoorvleermuizen solitair of in kleine groepen aan houten balken of kruipen ze weg in spleten.
 - De zomerverblijfplaatsen zijn bewoond van begin april tot en met half oktober.
 - Tijdens zachte winters, als het niet vriest, verblijven gewone grootoorvleermuizen in de zomerverblijfplaatsen.
 - In zomerverblijfplaatsen kan ook gepaard worden.
- Kraamverblijfplaatsen
 - Kraamverblijfplaatsen, waar vrouwtjes hun jongen baren en grootbrengen, worden zowel in bomen als in gebouwen aangetroffen.
 - Kraamgroepen maken vaak gebruik van een netwerk van meerdere dicht bij elkaar gelegen verblijfplaatsen, waartussen verhuizingen plaatsvinden.
 - In gebouwen kan dit verhuisgedrag beperkt zijn tussen verschillende delen van dezelfde ruimte of verschillende delen van hetzelfde gebouw of gebouwencomplex.
 - Het verhuisgedrag van kraamgroepen die in bomen verblijven beperkt zich tussen verschillende boomholtes in dezelfde boom of in naburige bomen.
 - De ruimtes die de dieren als kraamverblijfplaats gebruiken, zijn op het eerste gezicht vergelijkbaar aan de ruimtes die als zomer- of transitieverblijfplaats worden gebruikt. Kraamgroepen stellen echter hogere eisen aan kraamverblijfplaatsen. Mede hierdoor zijn kraamverblijfplaatsen vaak groter dan zomer- of transitieverblijfplaatsen.
 - Voor kraamverblijfplaatsen zijn, naast de ligging ten opzichte van belangrijke foerageergebieden, de lokale klimatologische omstandigheden van groot belang voor het functioneren van de verblijfplaats.
 - De temperatuur in een kraamverblijfplaats in een gebouw is gemiddeld 17,9 graden Celsius.
 - Het functioneren van zomerverblijfplaatsen is minder afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden. Dat maakt dat een ruimte die geschikt is als kraamverblijfplaats in veel gevallen ook geschikt is als zomer- of transitieverblijfplaats.
 - Kraamverblijfplaatsen hebben over het algemeen een relatief groot areaal aan boslandschap binnen een actieradius van 500 meter van de verblijfplaats.
 - Vaak bevinden de kraamverblijfplaatsen zich in oudere gebouwen met een of meerdere ruimten waarin houten structuren aanwezig zijn.
 - De kraamverblijfplaatsen worden bewoond van begin april tot en met eind augustus.
 - Tijdens zachte winters, als het niet vriest, kunnen gewone grootoorvleermuizen ook in de kraamverblijfplaatsen verblijven.
- Transitieverblijven
 - Aan het eind van de zomer en in het begin van het najaar (vanaf half augustus tot half oktober) verplaatsen gewone grootoorvleermuizen zich individueel of in kleine groepen naar de transitieverblijfplaatsen.
 - Transitieverblijfplaatsen bevinden zich doorgaans nabij de zwermlocaties. De omvang en andere eigenschappen van transitieverblijfplaatsen zijn vergelijkbaar met die van zomerverblijfplaatsen.

- Winterverblijfplaatsen
 - Gewone grootoorvleermuizen overwinteren voor zover bekend voornamelijk in grondgedekte of ondergrondse ruimtes.
 - Dit kunnen hele grote, maar ook kleine objecten zijn. Voorbeelden zijn grotten, kelders, tunnels, bunkers, steenfabrieken, forten, vestingwerken en (steen-/mergel-)groeven.
 - Overwinterende groepen worden echter ook op zolders, in kerktorens en in bomen gevonden.
 - In koude (vorst)periodes zoeken gewone grootoorvleermuizen vooral vorstvrije verblijfplaatsen op.
 - Bij mildere temperaturen gebruiken ze vaker schuren, zolders, vleermuiskasten of boomholten.
 - Winterverblijfplaatsen hebben gemiddeld een temperatuur tussen de 0,5 en 7 graden Celsius en een hoge luchtvochtigheid: gemiddeld 75-95% Rh.
 - In het najaar wordt bij winterverblijfplaatsen door groepen gezwermd. Bij deze zwermlocaties komen mannen en vrouwen van verschillende kolonies samen om te zwermen en te paren.
 - Individuele dieren bezoeken zwermlocaties vaak maar kort. Meestal verblijven ze er in het najaar niet overdag. Ze bezoeken een zwermlocatie één of enkele keren in een nacht, maar verblijven overdag in de transitieverblijfplaatsen.
 - Gedurende het actieve seizoen (globaal van april tot en met half oktober) worden zwermlocaties niet of nauwelijks gebruikt om langdurig in te verblijven. In de winter gebruiken de dieren deze locaties wel voor overwintering.
 - Vliegroutes
 - Voor gewone grootoorvleermuizen zijn bomen van groot belang. Open habitat zoals graslanden en weilanden vermijden ze over het algemeen.
 - Vliegroutes die verblijfplaatsen en foerageergebieden met elkaar verbinden zijn afhankelijk van de aanwezigheid van vegetatie.
 - Meestal liggen vliegroutes in het bos of langs bosranden, hagen of bomenrijen
 - Soms zijn de vliegroutes niet aan herkenbare (lijnvormige) structuren te verbinden. Er vindt dan een diffuse verspreiding over het landschap plaats, bijvoorbeeld door een bosgebied, een groene woonwijk of door andere gebieden met veel vegetatie, bijvoorbeeld parken of kerkhoven.
 - Een effectieve vliegroute heeft de volgende eigenschappen:
 - Een voor de echo-oriëntatie noodzakelijke structuur
 - Beschutting tegen wind
 - Een insectenrijke luwte
 - Beschutting tegen predatie
 - Een vliegroute is van wezenlijk belang als het verlies ervan ook het functioneren van een verblijfplaats schaadt, vooral als er geen geschikte alternatieven in het lokale netwerk aanwezig zijn.
 - Gewone grootoorvleermuizen zijn, vanwege hun ecologie, sterk gebonden aan aaneengesloten opgaande vegetatie. Daarom is het belangrijk om met deze structuren rekening te houden bij het behoud van geschikte leefomstandigheden.
 - Foerageergebied
 - Een foerageergebied is een gebied waar gewone grootoorvleermuizen op prooidieren jagen. Gewone grootoorvleermuizen foerageren bijna uitsluitend in en rondom opgaande vegetatie (bosachtige gebieden, langs bosranden of rondom grote solitaire bomen).
 - De geschiktheid van een foerageergebied is voornamelijk afhankelijk van de aanwezigheid van voldoende loofbomen en de leeftijd van de bomen in het gebied.
 - In gebieden waar ook naaldbomen staan wordt ook gefoerageerd, al is dat vaak in mindere mate.
 - Gebieden met veel uitheemse boomsoorten worden over het algemeen slechts opportunistisch gebruikt.
 - Naast bosgebieden kunnen ook tuinen, landgoederen, parken en boomgaarden geschikte foerageergebieden zijn, mits er voldoende inheemse volwassen loofbomen aanwezig zijn.
 - Foerageergebieden zijn over het algemeen relatief klein. De oppervlaktes van foerageergebieden van de gewone grootoorvleermuis variëren tussen de 0,3 en 10,5 hectare.
- De afstanden tussen foerageergebieden en verblijfplaatsen zijn in de meeste gevallen klein. De foerageergebieden liggen vaak binnen een straal van 500 meter van de verblijfplaats, en zo goed als altijd binnen een straal van 1,5 kilometer van de verblijfplaats.

Paarverblijf en zwermplaats

- In de periode (15 maart - 1 mei & 15 augustus - 1 oktober)
- De starttijd moet beginnen 0 min (maximaal donker)
- De eindtijd moet plaatsvinden tijdens zonsopgang
- In totaal 2 veldbezoeken van 2 uur lang
- Met een tussenperiode van tenminste (10) 20 dagen
- De onderzoeken moeten worden uitgevoerd met een temperatuur van hoger dan 5°C
- De windkracht mag maximaal 2 bft zijn
- Er mag geen regen plaatsvinden tijdens de veldbezoeken

Vliegroutes

- In de periode (1 apr - 15 apr - 1 okt - 1 nov)
- De starttijd moet beginnen 30 minuten na (maximaal donker)
- De eindtijd moet plaatsvinden (30 min) 60 min voor zonsopgang
- In totaal 2 veldbezoeken van 2 uur, waarvan 1 x in de kraamperiode
- Met een tussenperiode van tenminste (4) 8 weken
- De onderzoeken moeten worden uitgevoerd met een temperatuur van hoger dan 5°C
- De windkracht mag maximaal 2 bft zijn
- Er mag geen regen plaatsvinden tijdens de veldbezoeken

Foerageergebied

- In de periode (1 apr - 15 apr - 1 okt - 1 nov)
- De starttijd moet beginnen 30 minuten na (maximaal donker)
- De eindtijd moet plaatsvinden (30 min) 60 min voor zonsopgang
- In totaal 2 veldbezoeken van 2 uur, waarvan 1 x in de kraamperiode
- Met een tussenperiode van tenminste (4) 8 weken
- De onderzoeken moeten worden uitgevoerd met een temperatuur van hoger dan 5°C
- De windkracht mag maximaal 2 bft zijn
- Er mag geen regen plaatsvinden tijdens de veldbezoeken

	JAN	FEB	MRT	APR	MEI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
Winterverblijfplaatsen*												
Kraamverblijfplaatsen												
Zomerverblijfplaatsen												
Transitie-verblijfplaatsen**												
Vliegroutes en foerageergebieden												

	Optimale periode
	Suboptimale periode. Het doen van een onderzoek onder suboptimale omstandigheden of met een suboptimale methode moet nader gemotiveerd worden. Het ontbreken van waarnemingen en een suboptimaal onderzoek sluit het voorkomen van de functie of de soort juridisch gezien onvoldoende uit
	Geen geschikte periode

* Dit betreft (permanente of tijdelijke) activiteiten die ervoor zorgen dat de verblijfplaats of vlieg-/foerageerroute niet meer als dermate kan functioneren. Voorbeelden zijn handelingen die ervoor zorgen dat een verblijfplaats ongeschikt wordt (zie paragraaf 3.6), het plaatsen van een steiger voor een verblijfplaats, het slopen van een gebouw, het renoveren van een gevel. De tabel geeft voor de betreffende functies aan wanneer dergelijke versturende activiteiten (onder voorbehoud) uitgevoerd kunnen worden.

MITIGERENDE MAATREGELEN V.W.B. VERBLIJVEN:

- Als maatregel voor het minimaliseren van de schade op de populatie kan er buiten de kwetsbare periodes worden gewerkt, deze periodes verschillen tussen de verschillende soorten verblijfplaatsen:
 - Voor de kraamverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen geldt dat de gewone grootoorvleermuis zodanig honkvast is dat het (tijdelijk) ongeschikt maken van deze verblijfplaatsen een te groot negatief effect kan hebben op de lokale populatie.
 - De gunstigste periode voor het uitvoeren van werkzaamheden is afhankelijk van de activiteit en de functie die in het geding is. In het algemeen geldt dat verstorende activiteiten niet zonder meer in de winter mogen plaatsvinden bij of rondom verblijfplaatsen.
 - Als de gewone grootoorvleermuis een locatie jaarrond gebruikt (ervan uitgaande dat er geen sprake is van een kraamfunctie), mogen verstorende activiteiten plaatsvinden in de periode van half april tot en met half oktober.
 - Activiteiten waarbij een essentiële vliegroute die niet gerelateerd is aan een winterverblijfplaats aangetast of verwijderd wordt, vinden bij voorkeur plaats in de periode dat het dier niet of minder actief is, dus in de periode dat ze in winterrust zijn.

Verblijfplaatsen	JAN	FEB	MRT	APR	MEI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
Verstorende activiteiten* die een kraamverblijfplaats beïnvloeden												
Verstorende activiteiten* die alle overige verblijfplaatsen beïnvloeden, die naar verwachting jaarrond in gebruik zijn (zonder reproductiefunctie)												
Activiteiten die reeds ongeschikt gemaakte verblijfplaats(en) beïnvloeden												
Verstorende activiteiten* die vlieg-routes en/of foerage-gebieden beïnvloeden gerelateerd aan kraamverblijfplaatsen												
Verstorende activiteiten die vlieg-routes beïnvloeden gerelateerd aan zwermplaatsen												

	Activiteiten kunnen in principe niet uitgevoerd worden
	Activiteiten kunnen alleen uitgevoerd worden als de weersomstandigheden en het seizoensverloop het toelaten. Specifiek voor kraamverblijfplaatsen geldt dat activiteiten in de periode van april tot half mei alleen uitgevoerd kunnen worden als uit een controle blijkt dat verblijfplaatsen (nog) niet in gebruik zijn
	Activiteiten kunnen uitgevoerd worden mits er geen functie (meer) aanwezig zijn en als alle noodzakelijk maatregelen getroffen zijn

* Dit betreft (permanente of tijdelijke) activiteiten die ervoor zorgen dat de verblijfplaats of vlieg-/foerageerroute niet meer als dermate kan functioneren. Voorbeelden zijn handelingen die ervoor zorgen dat een verblijfplaats ongeschikt wordt (zie paragraaf 3.6), het plaatsen van een steiger voor een verblijfplaats, het slopen van een gebouw, het renoveren van een gevel. De tabel geeft voor de betreffende functies aan wanneer dergelijke versturende activiteiten (onder voorbehoud) uitgevoerd kunnen worden.

- Het behouden van onderdelen van het leefgebied
 - Aantasting van een essentieel onderdeel van het leefgebied kan, vooral bij de gewone grootoorvleermuis, al snel leiden tot een negatief effect op de lokale staat van instandhouding.
 - Voorbeelden van onderdelen van het leefgebied die voor deze soort van essentieel belang zijn:
 - Een gebouw dat door een kraamkolonie gebruikt wordt als kraamverblijfplaats;
 - Een object dat een functie heeft als winterverblijfplaats;
 - Een landschapsdeel, zoals een bosrijk gebied maar ook een tuin, dat door een lokale populatie gebruikt wordt als foerageergebied en/of als vliegroute tussen verblijfplaatsen onderling en/of van en naar foerageergebieden.
- Voor elke verblijfplaats die zijn functie niet meer kan vervullen, is het van belang dat er wordt gezorgd voor voldoende nieuwe alternatieve verblijfplaatsen, hoe meer alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn, hoe groter de kans is dat minimaal één van deze geschikt gevonden wordt
- Gebouwbewoners
 - Bij de vervanging van zomer- of transitieverblijfplaatsen in gebouwen is het doel een vervanging van minimaal één op vier
 - Hierbij gaat het om het daadwerkelijke aantal verblijfplaatsen op basis van onderzoek en interpretatie van het onderzoek. Hier kunnen ook aangetroffen sporen, zoals bijvoorbeeld keutels, in meegenomen worden
 - Let op dat binnen één pand (of complex) of in één ruimte (zoals een zolder) meerdere verblijfplaatsen aanwezig kunnen zijn.
 - Voor kraamverblijfplaatsen en vorstvrije winterverblijfplaatsen is overcompensatie ook het doel.
 - Let altijd op de aanwezigheid van meerdere verblijfplaatsen en -locaties binnen één ruimte. Deze dienen in de nieuwe situatie overgecompenseerd te worden.
- Boombewoners
 - Individuen gebruiken meerdere verblijfslocaties binnen het territorium van de groep.
 - Bij aantasting van een verblijfplaats in een boom (ongeacht functie) moeten minimaal 15 alternatieve verblijfplaatsen aangeboden worden, binnen of aangrenzend aan het bestaande territorium van de groep.
 - Voor iedere extra aangetaste verblijfplaats dienen 3 extra alternatieven aangeboden te worden.
 - Let op dat de alternatieve verblijfplaatsen niet binnen het territorium van een andere groep geplaatst worden.
- Afstand tot de oorspronkelijke verblijfplaats
 - De alternatief aangeboden verblijfplaats(en) of nieuwe verblijfplaatsen worden zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijk verblijfplaats aangeboden en altijd binnen het leefgebied of netwerk van de groep.
 - Voor kraamverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen is de vuistregel: de oorspronkelijke locatie te behouden. Als dit echt niet mogelijk is, moeten nieuwe verblijfplaatsen zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaats gerealiseerd worden.
 - Kraam- en winterverblijven
 - Zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaats en altijd binnen 50 meter.
 - Zomer en transitieverblijven
 - Zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaats en altijd binnen 200 meter.
 - Als het niet mogelijk is om binnen gestelde afstanden nieuwe verblijfplaatsen aan te bieden, kan – mits goed onderbouwd – gezocht worden naar een alternatieve locatie binnen het bestaande netwerk aan verblijfplaatsen van de groep.
 - Vanwege de sterke binding van de gewone grootoorvleermuis met bomen en ander opgaand groen is het bij het bepalen van locaties voor het realiseren van nieuwe verblijfplaatsen zeer belangrijk om naar gebiedsgebruik te kijken.
 - Ligging (belangrijk) foerageergebied
 - Ligging (belangrijke) vliegroutes
- Het is mogelijk om af te wijken van de in dit document genoemde richtlijnen, mits uit een gedegen ecologische onderbouwing blijkt dat er effectieve maatregelen worden getroffen. Hier volgt een voorbeeld dat alleen van toepassing is op het afwijken van de richtlijn voor de afstand tussen een alternatieve verblijfplaats en de oorspronkelijke verblijfplaats.

- Tijdelijke of permanente voorzieningen
 - Boombewoners
 - Voor het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen voor boombewonende gewone grootoorvleermuizen zijn alleen tijdelijke vervangende voorzieningen beschikbaar.
 - Permanente vervangende voorzieningen voor boombewoners ontstaan op natuurlijke wijze, bijvoorbeeld door stormschade of door toedoen van spechten (kost tijd).
 - Tijdelijke voorzieningen zoals bijvoorbeeld vleermuiskasten kunnen ingezet worden om die tijd te overbruggen, mits ze van voldoende duurzaam materiaal gemaakt zijn en er beheer en onderhoud plaatsvindt om de voorzieningen gedurende meerdere jaren functioneel te houden.
 - Gebouwbewoners
 - Voor gebouwbewonende gewone grootoorvleermuizen worden tijdelijke vervangende voorzieningen, wanneer mogelijk, aan gebouwen bevestigd.
 - Deze voorzieningen kunnen de vorm hebben van platte vleermuiskasten of andere platvormige voorzieningen.
 - Het is ook mogelijk om vleermuiskasten aan bomen in de directe omgeving van de oorspronkelijke verblijfplaats te bevestigen. Gebouwbewoners kunnen hier naar uitwijken, mits de voorzieningen op korte afstand van de oorspronkelijke verblijfplaats worden aangebracht.
 - Onderhoud vleermuiskasten
 - Door vervuiling of intrek van insecten kunnen kasten ongeschikt raken voor de vleermuis.
 - Aangeraden wordt om twee keer per jaar de vleermuiskasten met een borstel te reinigen.
 - Doe dit alleen wanneer de vleermuiskast niet in gebruik is.
- Permanent vervangende voorzieningen
 - Het uitgangspunt is om permanente verblijfplaatsen te integreren in het bouwplan (in pandig te laten terugkomen).
 - Voor kraamverblijfplaatsen van gebouwbewonende gewone grootoorvleermuizen is het altijd noodzakelijk om direct op zoek te gaan naar mogelijkheden voor het aanbieden van permanente vervangende verblijfplaatsen.
 - Tijdelijke vervanging van kraamverblijfplaatsen is niet kansrijk omdat deze dieren zeer plaat trouw zijn aan deze verblijfplaatsen.
 - Verblijfplaatsen bevinden zich vaak in grotere en vrij specifieke ruimten, zoals bijvoorbeeld kerkzolders, waardoor het aanbieden van een tijdelijk alternatief technisch zeer moeilijk en in veel gevallen niet haalbaar is.
 - Het is daarom belangrijk om gedwongen verhuizingen van dit soort verblijfplaatsen tot een minimum te beperken.
 - Bij voorkeur komt de oorspronkelijke verblijfplaats echter weer beschikbaar na realisatie van de werkzaamheden.
 - Een voorbeeld van een permanente alternatieve verblijfplaats is een vleermuiskelder die ontworpen is als ondergrondse winterverblijfplaats.
 - Aangeraden wordt om deze in overleg en in samenwerking met een lokale of regionale vleermuiswerkgroep te realiseren.
- Gewenningsperiode
 - Winterverblijfplaatsen
 - 5 jaar. Gedurende de gewenningsperiode worden de klimatologische omstandigheden van de nieuwe en de oorspronkelijke winterverblijfplaats gemonitord. De gewenningsperiode is voorbij als uit monitoring van het gebruik van de nieuwe winterverblijfplaats blijkt dat deze door één of meerdere overwinterende dieren wordt gebruikt. Dit kan eerder dan 5 jaar zijn.
 - Kraamverblijfplaatsen in gebouwen. Zie winterverblijfplaatsen
 - Zomerverblijfplaatsen
 - 3 maanden, in de periode april t/m half oktober (actieve seizoen).
 - Transitieverblijfplaatsen
 - 1 maand, in de periode begin augustus t/m half oktober.

- Eigenschappen van nieuwe en alternatief aangeboden verblijfplaatsen
 - Het is zaak om de eigenschappen van de oorspronkelijke verblijfplaats zoveel mogelijk na te bootsen in vervangende of nieuwe verblijfplaatsen. De volgende factoren bevorderen de effectiviteit van het alternatief aangeboden (zowel tijdelijke als permanente) verblijfplaatsen:
 - Er zijn verschillende (micro)klimaten aanwezig
 - Het uiterlijk van de alternatief aangeboden verblijfplaats lijkt op het uiterlijk van de oorspronkelijk verblijfplaats
 - De verblijfsplaats bevindt zich – indien mogelijk – diep in een gebouw
 - De verblijfplaats is buiten bereik van predatoren
 - Het materiaal van de verblijfplaats moet geschikt en voldoende duurzaam zijn
 - Er zijn geen irriterende of sterk geurende stoffen aanwezig
 - De binnenruimte is tocht- en kiervrij
 - De temperatuur- en vochtbuffering in de binnenruimte is vergelijkbaar met de oorspronkelijke verblijfplaats wat betreft opwarmen en afkoelen
 - Bij zolders en andere grote ruimten (met kapconstructies) moeten voldoende structuren aanwezig zijn waar dieren achter en in weg kunnen kruipen
 - Grote combivoorzieningen (bijvoorbeeld spouwvoorziening mét verbinding naar dakbeschoot) hebben de voorkeur
 - De invliegopening van de verblijfplaats is passend voor de gewone grootoorvleermuis en de functie die de verblijfplaats vervult
 - Er is beschutting en aansluitend groen aanwezig nabij de invliegopening
 - De invliegopening en de omgeving daarvan is niet verlicht
 - De invliegopening is herkenbaar
 - De verblijfplaats is vrij van verstoring (geluid of mensen)
- Boombewoners
 - Bij het bepalen van de locatie van vleermuiskasten aan bomen moet rekening worden gehouden met bepaalde aandachtspunten (zie afbeeldingen).

Hang een vleermuiskast op in de boomkroon en houd daarbij rekening met een vrije uitvliegruimte onder de vleermuiskast.

Hang een vleermuiskast niet vlak boven een zijtak vanwege predatierisico. Predatoren zoals vogels, katten of marters kunnen vanaf een tak op uitvliegende vleermuizen wachten.

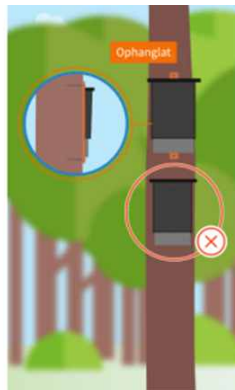
Hang een vleermuiskast op een voldoende hoge positie om verstoring en vandalisme te voorkomen.

Let op verdikkingen in de stam of door takken die het controleren op aanwezigheid kan bemoeilijken. Vleermuiskasten met een open bodem kun je vanaf de grond controleren op aanwezigheid.

Laat platte vleermuiskasten niet naar voren overhellen. Naar achteren overhellen kan eventueel wel. Zorg dat een vleermuiskast met een hengel, zoals een ronde vleermuiskast, tegen de stam steunt en niet in de wind kan gaan bungelen.

Schroef de vleermuiskast niet rechtstreeks op de boom! Hang platte kasten altijd op met een ophanglat. Dit voorkomt dat door diktegroei van de boom of een bewegende stam de kast breekt.

- Houdt bij het plaatsen van vleermuiskasten in bosgebieden rekening met:
 - Binnen 100 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats is optimaal.
 - Niet verder dan 700 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats (buiten territorium kraamkolonie).
 - Niet plaatsen in of binnen 15 meter van open gebieden (gebieden zonder hoog opgaande vegetatie).
 - Niet plaatsen in de buurt van andere kraamkolonies.
 - Clusteren van vleermuiskasten kan de kans op ingebruikname vergroten.
- Gebouwbewoners

Bij het bepalen van de locatie van nieuwe verblijfplaatsen in of aan gebouwen moet rekening worden gehouden met bepaalde aandachtspunten (zie afbeeldingen).

Wanneer de armaturen van straat- of gevellantaarns het licht niet of onvoldoende afschermen, zijn locaties naast of boven die straat- of gevellantaarn niet geschikt als locatie om vleermuiskasten op te hangen.

Figuur 3.3: Schematische weergave van hoe bij het aanbieden van nieuwe verblijfplaatsen rekening moet worden gehouden met de aanwezigheid van opgaande begroeiing.

Omdat gewone grootvleermuizen verlichtingsbronnen mijden, mogen vleermuisvoorzieningen niet in het licht hangen. Ook de ruimte voor en onder de voorziening mag niet verlicht worden, want dat is de ruimte die ze nodig hebben om in- en uit te kunnen vliegen.

- Overige vormen van alternatieve verblijfplaatsen
 - Vleermuistorens zijn kleine bouwwerken die speciaal voor vleermuizen worden ontworpen en aangelegd. Het inzetten van vleermuistorens is nog experimenteel. Een vleermuistoren kan bijvoorbeeld bestaan uit een vierkant gebouw met de volgende afmeting; 3 x 3 x 5 m (l x b x h). De toren heeft bakstenen gevels die voorzien zijn van een luchtsponw. Het dak is schuin en voorzien van dakpannen en een houten dakbeschot.
 - Paalkasten

Vooralsnog is onvoldoende duidelijk of vleermuiskasten die aan palen worden bevestigd gebruikt worden door gewone grootvleermuizen. Dit geldt ook voor grote meerlaagse paalkasten waarbij de voorzieningen rondom de paal zijn aangebracht, de zogenaamde rocketboxen.